

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2000 M. GRUODŽIO 28 D. ĮSAKIMO NR. 375 „DĖL
EKOLOGINIO ŽEMĖS ŪKIO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2015 m. birželio 18 d. Nr. 3D-517
Vilnius

P a k e i č i u Ekologinio žemės ūkio taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375 „Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo“:

1. Papildau šiuo 4.15 papunkčiu:

„4.15. **Žaliasis pūdymas** – ariamosios žemės plotas, kuriame siekiant pagerinti dirvos struktūrą auginti žemės ūkio augalai įterpiami į dirvą.“

2. Pakeičiu 28 punktą ir jį išdėstau taip:

„28. Ūkio subjektui einamaisiais metais paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškoje nepažymėjus iki deklaravimo pabaigos konkretaus lauko, kuris praėjusiais metais buvo pažymėtas stulpelyje „Pageidaujami sertifikuoti laukai pagal ekologinei gamybai keliamus reikalavimus“, arba sertifikavimo įstaigą informavus apie atsisakymą šį lauką sertifikuoti, šis to paties ūkio subjekto laukas sertifikuojamas ne anksčiau kaip po dvejų metų, neįskaičiuojant einamųjų metų. Šis reikalavimas netaikomas, jeigu ūkio subjektas negalėjo pažymėti konkretaus lauko dėl objektyvių aplinkybių (laukas ar jo dalis paimami visuomenės poreikiams, laukui ar jo daliai nustatomas servitutas, ar pan.) ir jeigu ūkio subjektas nuo nurodytų šiame punkte aplinkybių sužinojimo dienos raštu informavo sertifikavimo įstaigą.

Dėl kitų nuo ūkio subjekto nepriklausančių aplinkybių, dėl kurių ūkio subjektas negalėjo pažymėti konkretaus lauko ir apie kurias nuo šių aplinkybių sužinojimo dienos raštu informavo sertifikavimo įstaigą, pripažinimo objektyviomis sprendžia sertifikavimo įstaiga, kuri šioms klausimams nagrinėti direktoriaus įsakymu sudaro komisiją. Ši komisija, įvertinusi ūkio subjekto nurodytas priežastis, sprendžia, ar tokį lauką sertifikuoti.“

3. Pakeičiu 30 punktą ir jį išdėstau taip:

„30. Sertifikavimo įstaigai nustačius, kad jos kontroliuojamuose laukuose naudotos neleistinos ekologinėje gamyboje naudoti sintetinės cheminės medžiagos ar genetiškai modifikuoti organizmai, laukai, kuriuose nustatyti pažeidimai, įvardijami kaip „laukai, neatitinkantys ekologinės gamybos reikalavimų.“

4. Pakeičiu 37 punktą ir jį išdėstau taip:

„37. Sertifikavimo įstaigos kontroliuojamuose laukuose (išskyrus daugiamečių augalų ir vaistažolių laukus) turi būti parengta ir įgyvendinama šiam ūkininkavimo būdai tinkama sėjomaina arba augalų kaita, privalomai pasirenkant taikyti vieną iš šių priemonių:

37.1. auginti pupinius augalus arba pupinių–varpinių augalų mišinius (kuriuose šie pupiniai augalai yra vyraujantys: pupos, žirniai, vikiai, dobilai, barkūnai, lubinai, esparcetai, liucernos, gargždeniai) kaip žaliąjį pūdymą. Šiame papunktyje nurodyti augalai kiekviename sertifikavimo įstaigos kontroliuojamame lauke turi būti auginti bent kartą per praėjusius dvejus kalendorinius metus arba auginami einamaisiais kalendoriniais metais, arba numatomi auginti ateinančiais kalendoriniais metais. Sėjos metais laikomi auginimo metai;

37.2. auginti kaip žaliąjį pūdymą daugiamečių pupinių žolių augalus, baltuosius dobilus, esparcetus, barkūnus, liucernas, gargždenius, raudonuosius dobilus, rausvuosius dobilus arba šių

nurodytų vyraujančių daugiamečių pupinių žolių augalų mišinius su varpinėmis žolėmis, kurie turi būti pasėti ir auginami visą auginimo sezoną einamaisiais metais ne trumpiau kaip vieną kartą per penkerių metų laikotarpį arba įsėti su pagrindine kultūra kaip įsėlis, o kitais metais auginami kaip pagrindinė kultūra.“

5. Pakeičiu 38 punktą ir jį išdėstau taip:

„38. Šių taisyklių 37 punkte nurodyti augalai gali būti neauginami tuose sertifikavimo įstaigos kontroliuojamuose laukuose, kurie bent vieną kartą per ketverius metus buvo tręšiami organinėmis trąšomis (tirštuoju mėšlu, pusiau skystuoju mėšlu, skystuoju mėšlu arba srutomis, kompostu). Bendras minimalus į dirvožemį įterpiamų nurodytų organinių trąšų kiekis turi būti ne mažesnis kaip 140 kg/ha per ketverius metus skaičiuojant azoto kiekį. Tręšdami laukus šiame punkte nurodytomis organinėmis trąšomis, tie ūkio subjektai, kurie privalo rengti tręšimo planą pagal Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo reikalavimus, privalo jį turėti ir jo laikytis“.

6. Pakeičiu 40 punktą ir jį išdėstau taip:

„40. Siekiant išlaikyti ir didinti dirvožemio derlingumą ir biologinį aktyvumą, visuose ekologinės gamybos plotuose (išskyrus laukus, kuriuose auga sodai, uogynai ir vaistažolės, daugiametė pieva ir ganykla) visi ūkio subjektai nuo 2017 m. sausio 1 d. privalo:

40.1. pagal sertifikavimo įstaigos interneto svetainėje paskelbtą informaciją, kurioje nurodyta sėjomainos arba augalų kaitos plano, humuso ir maisto medžiagų balanso sudarymo metodika, turėti:

40.1.1. sėjomainos arba augalų kaitos planą (ne trumpiau kaip penkeriems metams) ir jo laikytis;

40.1.2. apskaičiuotą dirvožemio maisto medžiagų balansą (kasmet) ir dirvožemio humuso balansą (vieną kartą per ketverius metus);

40.2. ne anksčiau nei prieš 3 metus turėti paimtus ir akredituotos konkrečioms tyrimams atlikti ištirtus laboratorijos ekologinės gamybos plotų dirvožemio tyrimus (fosforo ir kalio kiekio, Ph, humuso).“

7. Pakeičiu 44 punktą ir jį išdėstau taip:

„44. Jeigu sertifikavimo įstaiga sertifikuoja nustato, kad derlius sertifikavimo įstaigos kontroliuojamame lauke jo nuėmimo metu bus ypatingai mažas arba jo visai nebus (nepriklausomai nuo to, ar augalai einamaisiais metais pagal jų auginimo specifiką turi duoti derlių, ar ne), toks sertifikavimo įstaigos kontroliuojamas laukas įvardijamas kaip „ypatingai mažas derlius“. Ūkio subjektas savo iniciatyva turi teisę sertifikavimo įstaigą kviešti dėl pakartotinio derliaus įvertinimo iš anksto ją informuodamas raštu apie planuojamą derliaus nuėmimo datą. Tokiu atveju sertifikavimo įstaiga atlieka papildomą kontrolę ir derliaus kiekis lyginamas su mažiausiu leistinu ekologiškos produkcijos derliaus pagal skirtingas augalų rūšis kiekiu, kuris yra skelbiamas sertifikavimo įstaigos interneto svetainėje jos nustatyta tvarka.“

8. Pakeičiu 45.4 papunktį ir jį išdėstau taip:

„45.4. vidutinis augalų tankis visuose uogynų plotuose ne mažesnis kaip:

Augalų grupė	Augalų kiekis, vnt./ha
Serbentai, įsigyti ir pasodinti nuo 2015 m. balandžio 21 d.	3500
Serbentai, įsigyti ir pasodinti iki 2015 m. balandžio 21 d.	2500
Šaltalankiai, įsigyti ir pasodinti nuo 2015 m. balandžio 21 d.	1000
Šaltalankiai, įsigyti ir pasodinti iki 2015 m. balandžio 21 d.	600“.

9. Pakeičiu 46 punktą ir jį išdėstau taip:

„46. Apsauginėje juostoje privaloma laikytis ekologiinei gamybai keliamų reikalavimų, tačiau jai apsėti ar apsodinti augalų vegetatyvinė dauginamoji medžiaga (taip pat sėklos) gali būti naudojama ir neekologiška. Apsauginės juostos nesertifikuojamos ir jose išauginta produkcija negali būti tiekiamą rinkai paženklinta kaip susijusi su ekologine gamyba. Apsauginės juostos plotis turi būti ne platesnis kaip 10 metrų, nebent sertifikavimo įstaiga pritaria ūkio subjekto iš anksto jai pateiktam pagrindimui raštu dėl platesnės apsauginės juostos pločio. Apsauginėje juostoje gali būti laikomas juodasis pūdymas, nesilaikant Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės

reikalavimų apraše nurodyto reikalavimo juodąjį pūdymą iki kiekvienų metų lapkričio 1 d. apsėti arba apsodinti žemės ūkio augalais.“

10. Pakeičiu 52.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„52.2. sodų ir uogynų tarpueiliuose bent vieną kartą per 5 metus (išskyrus šaltalankius, bruknes, spanguoles, braškes, žemuoges) privaloma įsėti daugiamečių pupinių augalų ir žolių mišinį, kurio bent 50 proc. sudaro pupiniai augalai (pupos, žirniai, vikiai, dobilai, barkūnai, lubinai, esparcetai, liucernos, gargždeniai). Šiame punkte nurodytas daugiamečių žolių mišinio įsėjimo reikalavimas gali būti nevykdomas, jeigu laikomasi šių taisyklių 52.3 papunktyje nustatytų reikalavimų.

Tarpueiliai ir pomedžiai, pokrūmiai turi būti prižiūrėti, šienaujami, kad nebūtų sėklas subrandinusių piktžolių, arba piktžolės naikamos kitomis leistinomis ekologinėje gamyboje priemonėmis;“.

11. Pakeičiu 52.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„52.3. visi sertifikuojami sodų ir uogynų plotai (išskyrus, jeigu laikomasi šių taisyklių 52.2 papunktyje nustatyto reikalavimo įsėti daugiamečių žolių mišinį) turi būti ne rečiau kaip vieną kartą per trejus metus, pradedant skaičiuoti nuo 2015 m. sausio 1 d., patręšti organinėmis trąšomis. Mažiausias į dirvožemį įterpiamų organinių trąšų kiekis visame sodo (uogyno) plote turi būti ne mažesnis kaip 70 kg/ha per trejus metus, skaičiuojant azoto kiekį. Šiame papunktyje nustatytas reikalavimas tręšti šaltalankius taikomas pagal poreikį. Šiame papunktyje nustatytas reikalavimas netaikomas *Vaccinium* genties kultūriniais augalams (bruknėms, spanguolėms, šilauogėms);“.

12. Pakeičiu 54.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„54.1. sertifikavimo įstaigai paprašius, pateikiami nuo 2015 m. balandžio 21 d. naujai įsigytų ir pasodintų (arba nuo 2015 m. balandžio 21 d. atsodintų) šaltalankių įsigijimo dokumentai, kuriuose nurodyta šaltalankių veislė. Nuo 2015 m. balandžio 21 d. šaltalankiai turi būti pasodinti žemėje, įdirbtoje pagal šiems augalams taikomus agrotechnikos reikalavimus;“.

13. Pakeičiu 54.3 papunkčio pirmąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„54.3. nuo 2015 m. balandžio 21 d. pasodinti šaltalankiai ekologinės gamybos lauke yra gyvybingi ir pasodinti eilėmis pagal tokią schemą:“.

14. Pakeičiu 118.6.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„118.6.2. į ekologišką naminių paukščių auginimo ūkį atgabenti:

118.6.2.1. neekologiškai išaugintų naminių paukščių, jeigu dėsliosios vištos ir mėsiniai naminiai paukščiai yra ne vyresni kaip trijų dienų;

118.6.2.2. ne vyresnes kaip 18 savaičių neekologiškai išaugintas jaunikles dėsliąsias vištas, jei nėra ekologiškai išaugintų jauniklių vištų (papunktis galioja iki 2017 m. gruodžio 31 d.);“.

15. Papildau šiuo 118.6.3 papunkčiu:

„118.6.3. ūkio subjektai dėl šių taisyklių 118.6 papunktyje nurodyto leidimo gavimo pateikia laisvos formos prašymą, kuriame nurodo priežastį ir motyvus, kodėl planuojama įsigyti neekologiškų ūkinių gyvūnų, taip pat norimų įsigyti ūkinių gyvūnų rūši, amžių, skaičių ar kitą, ūkio subjekto manymu, svarbią informaciją;“.

16. Pakeičiu 122 punktą ir jį išdėstau taip:

„122. Ekologinės gamybos ūkiuose tręšimui ar dirvožemio gerinimui leidžiama naudoti tik reglamento (EB) Nr. 889/2008 I priede nurodytas trąšas ir (arba) dirvožemio gerinimo priemones.“

17. Pakeičiu 123 punktą ir jį išdėstau taip:

„123. Ūkio subjektai (platintojai), tiekiantys ekologinės gamybos ūkiams trąšas ir (arba) dirvožemio gerinimo priemones ir norintys gauti VATŽŪM patvirtinimą, kad tam tikro pavadinimo trąšos ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonės, kurios yra leistinos naudoti pagal reglamento (EB) Nr. 889/2008 I priedą, yra tinkamos naudoti ekologinėje gamyboje, turi pateikti:

123.1. informaciją apie išsamią trąšos ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonės sudėtį;

123.2. išsamų gamybos technologijos ir naudojamų žaliavų aprašymą;

123.3. ES valstybėje pagal ISO/IEC 17025 standartą trąšų ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonių tyrimų srityje akredituotos laboratorijos kiekvienam konkrečiam tyrimui akredituotu metodu produkto cheminės sudėties tyrimų protokolą (pagrindinės ir antrinės maisto medžiagos,

vandenyje tirpios medžiagos, kenksmingos priemaišos, mikrobiologinė tarša), išduotą ne anksčiau kaip prieš 6 mėnesius nuo pateikimo VATŽŪM datos;

123.4. Lietuvos mokslo įstaigos žemės ūkio srities agronomijos krypties mokslininko rekomendaciją, kuria patvirtinama, kad trąša ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonė yra tinkama naudoti ekologinėje gamyboje, ir kitus dokumentus, reikalingus įvertinti trąšos ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonės tinkamumą naudoti ekologinėje gamyboje“.

18. Pakeičiu 130.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„130.1. koordinuoja pradedančiųjų ekologiškai ūkininkauti mokymus pagal Ekologinio ūkininkavimo pagrindų mokymo programą, kodas 396185007;“.

19. Papildau šiuo 130.4 papunkčiu:

„130.4. išduoda leidimą vykdyti mokymus ir pripažįsta kitų mokymo institucijų vykdytus mokymus, kurie atitinka bendrąsias tinkamumo sąlygas ir reikalavimus, vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama profesiniam mokymui ir įgūdžiams įgyti“ įgyvendinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 3D-223 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama profesiniam mokymui ir įgūdžiams įgyti“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo.“

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė